KIỂM TRA TÍNH NGUYÊN TỐ CỦA MỘT SỐ BẤT KỲ

3. GIỚI THIỆU LÝ THUYẾT SỐ

7. Kiểm tra tính nguyên tố

- Cách kiểm tra một số lớn có phải là số nguyên tố hay không ta dựa vào 2 tính chất sau:
- Tính chất 1: Nếu p là số nguyên tố và a là một số nguyên dương nhỏ hơn p thì a² mod p = 1 khi và chỉ khi a mod p = 1 hoặc a mod p = p 1.

3. GIỚI THIỆU LÝ THUYẾT SỐ

7. Kiểm tra tính nguyên tố

- Tính chất 2: Nếu p là số nguyên tố lớn hơn 2 thì ta có thể phân tích p − 1 = 2^k × q, với k > 0 và q là số lẻ. Gọi a là một số nguyên bất kỳ, với 1 < a < p − 1. Khi đó, một trong hai điều kiện sau đây được thỏa mãn:</p>
  - 1. $a^q \equiv 1 \pmod{p}$
  - 2. Một trong các số a^q , $a^{2.q}$, $a^{4.q}$, ..., $a^{2^{(k-1)}.q}$ đồng dư với $l \mod p$

3. GIỚI THIỆU LÝ THUYẾT SỐ

7. Kiểm tra tính nguyên tố

■ Thuật toán Miller-Rabin: là thuật toán kiểm tra tính nguyên tố của một số nguyên p. Đây là phương pháp kiểm tra số nguyên tố theo thuật toán xác suất.

```
TEST(p)
Tìm k, q với k> 0, q lẻ thỏa mãn p = 2<sup>k</sup>q + 1
Chọn số ngẫu nhiên a trong khoảng [2, p - 1]
If a<sup>q</sup> mod p = 1 Then
    return "p có thể là số nguyên tố";
For j= 0 to k-1 do
    If a<sup>2j*q</sup> mod p = 1 Then
    return "p có thể là số nguyên tố";
return "p không phải là số nguyên tố";
```

3. GIỚI THIỆU LÝ THUYẾT SỐ

7. Kiểm tra tính nguyên tố

- Ví dụ 1: Kiểm tra số p = 29. Ta có, $p 1 = 28 = 2^2 * 7 = 2^k * q$
- Nếu chọn a = 10.

Ta tính $a^q \mod p = 10^7 \mod 29 = 17$. Giá trị này không trùng với l và 28 nên ta tiếp tục tính $(10^7)^2 \mod 29 = 28$. Thủ tục kiểm tra sẽ trả về "có thể là số nguyên tố".

- Nếu chọn a = 2.
  - Ta tính $a^q \mod p = 2^7 \mod 29 = 12$. Giá trị này không trùng với l và 28 nên ta tiếp tục tính $(2^7)^2 \mod 29 = 28$. Thủ tục kiểm tra cũng sẽ trả về "có thể là số nguyên tố".
- Tiếp tục thử a = 2 ÷ 28 đều nhận được kết quả như trên. Vì vậy, có thể chắc chắn rằng 29 là số nguyên tố.